

नाम _____ कक्षा _____ रोल नं. _____ मिति _____ प्राप्ताङ्क _____ / ३६

१ मुख्य शब्द

[४]

कोठामा दिइएका उपयुक्त शब्द छानी तलको अनुच्छेदका खाली ठाउँ भर्नुहोस्। कोठाका दुईओटा शब्द प्रयोग हुँदैनन्। प्रत्येक खाली ठाउँको ०.५ अङ्क छ।

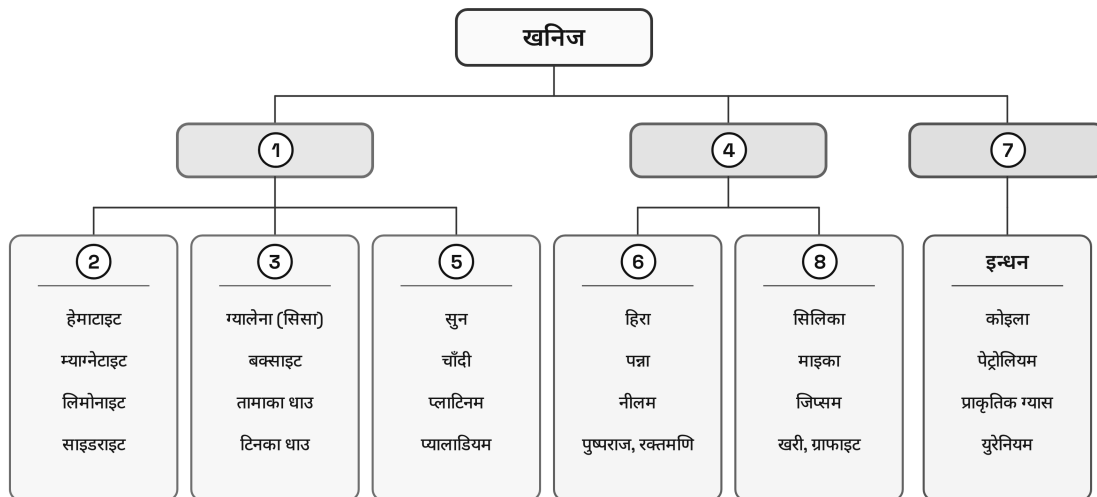
ऊर्जा प्रदायक खनिज खनिज विज्ञान धातु प्रिव्याम्ब्रियन फलामयुक्त फलामविहीन रत्नीय
सरिसृप स्तनधारी

भूत्वकमा पाइने निश्चित रासायनिक बनोट भएको प्राकृतिक, ठोस र शुद्ध पदार्थलाई _____ भनिन्छ। खनिजको अध्ययन गर्ने भूगर्भ विज्ञानको शाखालाई _____ भनिन्छ। निकाल्न लायक मात्रामा धातु भएको धातुजन्य खनिजलाई _____ भनिन्छ। हेमाटाइट र म्याग्नेटाइटजस्ता फलाम भएका खनिजलाई _____ खनिज भनिन्छ। हिरा र माणिकजस्ता दुर्लभ, कडा र सुन्दर खनिजलाई _____ खनिज भनिन्छ। कोइला, पेट्रोलियम, प्राकृतिक ग्याँस र युरेनियम _____ खनिज हुन्। पृथ्वीको इतिहासको पहिलो र सबैभन्दा लामो भाग, क्रिप्टोजोइक इयोनलाई _____ पनि भनिन्छ। मेसोजोइक इरालाई घसेर हिँड्ने _____ को युग पनि भनिन्छ।

२ चित्रको नामाङ्कन

[४]

फ्लोचार्टमा खनिजका प्रकार देखाइएका छन्। १ देखि ८ सम्मका अङ्कको ठाउँमा पर्ने खनिजको प्रकार लेख्नुहोस्। प्रत्येकको ०.५ अङ्क छ।

१. _____

२. _____

३. _____

४. _____

५. _____

६. _____

७. _____

८. _____

[5]

तलका प्रश्नको सही विकल्प छनोट गर्नुहोस्।

- i. खनिजको अध्ययन गर्ने विज्ञानको शाखालाई के भनिन्छ? [1]
क. भूगर्भ विज्ञान
ख. जीवावशेष विज्ञान
ग. खनिज विज्ञान
घ. पुरातत्त्व

ii. कुन बनाइले ज्वारीय परिकल्पना बुझाउँछ? [1]
क. दुईओटा तारा ठोक्किँदा उछिट्टिएका पदार्थबाट पृथ्वी बन्यो।
ख. तीव्र वेगमा नजिकैबाट गुञ्जिएको विशाल ताराको बलियो गुरुत्वाकर्षणले सूर्यबाट तानेर निकालेको तातो लप्काबाट पृथ्वी बन्यो।
ग. निहारिकाको धुलोबाट पृथ्वी बन्यो।
घ. ठुलो आकाशीय पिण्डको विस्फोटबाट पृथ्वी बन्यो।

iii. आल्मिनियम बनाइने बक्साइड कस्तो खनिज हो? [1]
क. फलामयुक्त खनिज
ख. फलामविहीन खनिज
ग. दुर्लभ खनिज
घ. अधातुजन्य रत्न

iv. सौर्यमण्डलको कुन तथ्य निहारिका परिकल्पनाले सबैभन्दा राम्ररी व्याख्या गर्छ? [1]
क. बृहस्पति सबैभन्दा ठुलो ग्रह हो।
ख. सूर्य एकलो तारा हो।
ग. सबै ग्रहले लगभग एउटै सतहमा र एउटै दिशामा सूर्यको परिक्रमा गर्छन्।
घ. शिशुग्रह मङ्गल र बृहस्पतिका बिचमा छन्।

v. यीमध्ये कुनमा खनिजलाई कच्चा पदार्थका रूपमा होइन, ऊर्जाको स्रोतका रूपमा प्रयोग गरिएको छ? [1]
क. सिमेन्ट बनाइएको चुनढुङ्गा
ख. काँच बनाइएको बालुवा
ग. इँटाभद्रामा बालिएको कोइला
घ. छानामा ओछ्याइएको स्लेट

[3]

तलका प्रश्नको अति छोटो उत्तर लेख्नुहोस्।

- क. पृथ्वी करिब कति वर्षअघि बनेको थियो? [1]

ख. कुन इरालाई स्तनधारी जीवहरूको समय भनिन्छ? [1]

ग. नेपालमा चुनढुङ्गा पाइने कुनै एउटा ठाउँको नाम लेख्नुहोस्। [1]

5 छोटो उत्तर

[8]

तलका प्रश्नको छोटो उत्तर लेख्नुहोस्।

क. धातुजन्य खनिज र अधातुजन्य खनिजबिच कुनै दुई फरक लेख्नुहोस्।

[2]

ख. कारण दिनुहोस्: खनिजलाई शुद्ध रासायनिक पदार्थ भनिन्छ।

[2]

ग. कारण दिनुहोस्: मेसोजोइक इरालाई कोणधारी बिरुवाको युग पनि भनिन्छ।

[2]

घ. यी जीव कुन इरामा विकसित भए, लेख्नुहोस्: (i) लामा दाहा भएका म्यामथ, (ii) फोक्सो भएका माछा।

[2]

6 लामो उत्तर

[8]

तलका प्रश्नको लामो उत्तर लेख्नुहोस्।

क. पृथ्वीको उत्पत्तिसम्बन्धी परिकल्पना के के हुन्? कुनै एकको व्याख्या गर्नुहोस्।

[4]

ख. लामो घाँटी भएको सरोपोड, स्टेगोसरस, ट्राइसेराटप्स र टिरानोसरसजस्ता डाइनोसरले कुनै समय जमिनमा राज गरेका थिए।

[4]

i. यी जनावर कुन इरामा विकसित भए र लोप भए?

ii. तिनको लोपका कुनै दुई कारण लेख्नुहोस्।

iii. यी जनावर अहिले पनि पृथ्वीमा घुमिरहेका भए प्रकृतिको सन्तुलनमा के असर पर्थ्यो होला? आफ्नो विचार लेख्नुहोस्।

